

Tajni jezik cveća

VANESA DIFENBO

Prevela Katarina Viši

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2011.

Za P. K.

Mahovina predstavlja simbol majčinske ljubavi; mahovina, baš kao i ta ljubav, razgaljuje srce kada nas sustigne zima nedaća i napuste nas naši letnji prijatelji.

HENRIJETA DIMON, JEZIK CVEĆA

PRVI DEO
Čkalj

1.

Već osam godina sanjam vatru. Drveće se pali dok prolazim kraj njega; okeani gore. Sladunjavi dim mi se nastani u kosi dok spavam, a miris poput oblaka ostaje na mom jastuku dok se budim. Čak i tad, dok moj madrac bukta, uveliko sam budna. Oštri hemijski miris nije nimalo nalik maglovitom sirupu u mojim snovima; ta dva mirisa razlikuju se koliko i žuti od orijentalnog jasmína, kao *razdvojenost* i *povezanosti*. Ne mogu se pomešati.

Stojeći nasred sobe, videla sam odakle dolazi vatra. Šibice su bile uredno poređane u dnu kreveta. Palile su se jedna za drugom, poput vatrene ograde. Gledajući ih kako se pale, osetila sam užas; u jednom trenutku skamenjenosti, ponovo sam postala desetogodišnjakinja, i očajna i puna nade kao nikada pre, i kao nikada posle.

Ali ovaj sintetički madrac bez posteljine nije buknuo kao što se tog oktobra zapalio čkalj. Vatra je tinjala, pa zgasnula.

Bio je to moj osamnaesti rođendan.

U dnevnoj sobi, grupica devojaka vrpaljila se na kauču koji je plegao pod njima. Pogledom su preletale po mom telu, a onda ugledale moja gola, bela stopala. Jednoj od devojaka je lagnulo; druga je bila razočarana. Da je trebalo da ostanem još jednu sedmicu, zapamtila bih izraz lica svake od njih. Osvetila bih im se tako što bih im zabola zardale eksere

u donove cipela ili bih im ubacila kamenčiće u činije s čilijem. Jednom sam usijala kraj metalne vešalice i prislonila je na rame cimerki dok je spavala, i to za prekršaj koji je bio mnogo manje ozbiljan od podmeta-nja požara.

Ali za sat više neću biti ovde i one to znaju.

Ustade devojka koja je sedela na sredini kauča. Delovala je mladoliko – ima najviše petnaest ili šesnaest godina – i lepo, na neki način koji se danas ne viđa tako često: ima dobro držanje, čistu kožu i novu odeću. Nisam je odmah prepoznala, ali dok mi je prilazila koračajući preko sobe, bilo je nečeg poznatog u načinu njenog hoda, s povijenim rukama i agresivnim korakom. Iako se tek uselila, nije bila stranac; iznenada sam shvatila da sam živela s njom i ranije, u godinama koje su usledile nakon života sa Elizabet, kada sam postala izuzetno ljuta i nasilna osoba.

Zaustavila se na nekoliko centimetara od mene, a brada joj je štrčala probadajući prostor između nas.

„Vatra je“, rekla je jednoličnim glasom, „poklon od svih nas. Srećan ti rođendan.“

Iza nje, grupica devojaka se s nelagodnom promeškoljila na kauču. Navukle su kapuljače i čvršće obmotale čebad oko sebe. Jutarnje sunce treperilo je preko njihovih spuštenih pogleda i devojke su na tren izgledale kao mlade, zatočene osobe. Jedini način da neko napusti zajedničku kuću* jeste da pobegne, preraste ili da završi u mentalnoj instituciji. Decu od četrnaest godina niko nije želeo da usvoji; neka bi vrlo retko odlazila kući, druga nikad. Ove devojke su znale šta ih čeka u budućnosti. U njihovim očima ogleđao se samo strah: strah od mene, od onih s kojima dele životni prostor, od života koji su zaslužile ili dobile na dar. Najednom osetih sažaljenje. Ja odlazim, a one nemaju drugog izbora do da ostanu.

Pokušala sam da se proguram ka vratima, ali ta devojka zakorači u stranu i prepreči mi put.

„Skloni se!“, reko.

Mlada dežurna nadzornica, koja je odrađivala noćnu smenu, promoli glavu kroz kuhinjska vrata. Imala je nepunih dvadeset godina i verovatno me se više plašila od devojaka koje su sedele u sobi.

* Engl. *group home* – vrsta doma za nezbrinutu decu, ali u manjoj zgradi, odnosno kući, u kojoj živi manja grupa štíćenika. (Prim. lekt.)

„Skloni se, molim te“, rekla je skoro preklinjućim glasom. „Ovo joj je poslednje jutro ovde. Samo je pusti da prođe.“

Čekala sam, pripremljena za tuču, jer devojka ispred mene uvuče stomak i čvrsto stisnu pesnice. Ali već sledećeg trenutaka samo dade znak glavom i okrenu se na drugu stranu. Zaobišla sam je.

Meredith će doći po mene za sat. Otvorila sam ulazna vrata i izašla napolje. Bilo je maglovito jutro u San Francisku. Osećala sam hladnoću betonskog trema na bosim stopalima. Zastala sam razmišljajući. Planirala sam da smislim neku odmazdu za devojke, nešto čime ću ih ujesti za srce i pokazati im koliko ih mrzim, ali osetila sam čudnu potrebu da im oprostim. Možda zato što sad imam osamnaest godina; jer, eto, za mene je iznenađa došao kraj i u stanju sam da razumem njihov zločin. Pre nego što odem, želela sam da im kažem nešto čime bih pobedila strah u njihovim očima.

Išla sam niz Felovu pa skrenula ka Ulici Market. Usporila sam dok sam se približavala prometnoj raskrsnici jer nisam bila sigurna na koju stranu da pođem. Da je neki drugi dan, ubrala bih koji cvetak iz Dubo-usijevog parka, ili s parkinga obraslog u cveće, na uglu Pejdzove i Bjukanove, ili bih biljke ukrala na obližnjoj pijaci. Svaki slobodan trenutak u proteklih deset godina provela sam učeći značenja i pamteći naučne opise cveća, ali to znanje uglavnom nisam koristila. Koristila sam isto cveće iznova i iznova: buket nevena za *žalost*; čkalj za *mizantropiju*; prstohvat suvog bosiljka za *mržnju*. Tek ponekad sam drugačije komunicirala cvećem: nekoliko crvenih karanfila za sudiju kada sam shvatila da se nikada više neću vratiti u vinograd; božur za Meredith, koji sam joj donosila kad god bih mogla da ga nađem. I sada, dok sam išla niz Ulicu Market u potrazi za cvećarom, pretraživala sam rečnik u svojoj glavi.

Tri bloka dalje, naišla sam na prodavnicu alkoholnih pića, gde su buketi umotani u papir venuli u kofama ispod izloga s rešetkama. Zastala sam ispred radnje. U buketima je cveće bilo izmešano tako da su se pomešale i poruke koje ono nosi. Bilo je malo dobrih buketa: običan buket ružičastih i crvenih ruža, svenuli buket prugastih karanfila i svežanj ljubičastih dalija koje su štrčale iz papira. *Dostojanstvo*. Istog trenutka sam shvatila da je to poruka koju želim da im pošaljem. Okrećući leđa nakrivljenom ogledalu iznad vrata, ugurala sam buket pod kaput i pobegla iz radnje.

Ostala sam bez daha dok sam dotrčala do kuće. Nije bilo nikoga u dnevnoj sobi pa zato uđoh unutra kako bih odmotala dalije. Cvetovi su bili u savršenom stanju, a slojevi ljubičastih latica, s daškom bele boje na vrhovima, širili su se oko pupoljka u središtu cveta. Zubima sam prekinula elastičnu traku i oslobodila stabljike cvetova. Ove devojke nikada neće razumeti značenje dalija (i samo značenje je samo dvosmišlena izjava ohrabrenja); uprkos tome, osetila sam nepoznatu lakoću dok sam prolazila dugim hodnikom i gurala po cvet ispod vrata svake spavaće sobe.

Preostalo cveće dala sam onoj mladoj ženi koja je radila noćnu smenu. Stajala je kraj kuhinjskog prozora čekajući kraj smene.

„Hvala“, rekla je zbunjeno kada sam joj predala buket. Protrljala je krute drške cveća među dlanovima.

Meredith je stigla u deset, tačno kad je i rekla. Čekala sam je na tremu ispred kuće držeći kartonsku kutiju u krilu. Za osamnaest godina, najveći deo mog imetka činile su knjige: *Rečnik cveća* i *Pitersonov vodič za identifikaciju poljskog cveća pacifičkih država* bile su knjige koje mi je Elizabet poslala mesec dana nakon odlaska iz njenog doma; udžbenici botanike pozajmljeni iz biblioteka širom Istočnog zaliva; knjižice viktorijanske poezije ukradene iz malih i zaboravljenih knjižara. Gomila složene odeće prekrivala je knjige – čitava kolekcija nađenih i ukradenih odevnih predmeta, od kojih mi je malo šta pristajalo. Meredith me je vodila u Svratište, prelazni dom negde u Auter Sansetu. Bila sam na njihovoj listi čekanja još od desete godine.

„Srećan rođendan!“, reče Meredith dok sam ubacivala kutiju sa stvarima na zadnje sedište opštinskog automobila. Nisam joj ništa odgovorila. Obe smo znale da ovaj dan može, a i ne mora biti dan mog rođenja. U prvom sudskom izveštaju navedeno je da su me pronašli u uzrastu od tri do četiri sedmice; datum i mesto rođenja – nepoznati, baš kao i moji biološki roditelji. Izabrali su prvi avgust da bi im bilo lakše zbog zakona o punoletstvu, a ne da bih imala šta da proslavljam.

Ušunjala sam se na prednje sedište kraj Meredith i zatvorila vrata očekujući da ćemo krenuti. Kuckala je svojim akrilnim noktima po volanu. Vezala sam pojas. Ipak, automobil se nije pomerao. Okrenuh se licem ka

Tajni jezik cveća

Meredith. Još sam imala pižamu na sebi pa privukoh kolena ka grudima i obmotah jaknu oko nogu. Dok sam čekala da Meredith progovori, očima sam istraživala unutrašnjost krova automobila.

„I, jesi li spremna?“, pitala me je.

Slegla sam ramenima.

„Znaš, čekala si ovaj momenat“, rekla je. „Tvoj život počinje od ovog trenutka. Od sada sama odgovaraš za svoje postupke.“

Meredith Koums, socijalna radnica zaslužna za odabir čitavog niza hraniteljskih porodica koje su me vraćale nazad, želela je da razgovara sa mnom o odgovornosti.

2.

Naslonila sam glavu na prozor automobila i posmatrala brda kako promiču kraj nas. Meredithin automobil mirisao je na duvanski dim, a na pojasu je bila buđava fleka od nečega što je neko dete jelo. Bilo mi je devet. Sedela sam na zadnjem sedištu automobila u spavaćici, s kratkom i neurednom kosom. Nije prošlo onako kako je Meredith očekivala. Za ovu priliku, kupila mi je lepršavu svetloplavu džak-haljinu ukrašenu vezom i čipkom, ali ja sam odbila da je obučem.

Meredith se zagledala u put ispred nas. Nije primetila da otkopčavam pojas, spuštam prozor i naslanjam glavu na okvir. Naginjući glavu ka vetru, čekala sam da mi kaže da se vratim na sedišta. Pogledala me je preko ramena, ali mi ništa nije rekla. Usne su joj ostale nepomične, a izraz lica nisam mogla da vidim zbog naočara za sunce koje je nosila.

Ostala sam u tom položaju, naginjući se sve više kroz prozor kako su kilometri prolazili, a onda Meredith pritisnu dugme na svojim vratima i prozor se iznenada podiže nekoliko centimetara. Debelo staklo udarilo me je u vrat. Poletela sam unazad, odskočila sa sedišta i potonula na pod automobila. Meredith zatvori prozore do kraja, a u automobilu tišina smeni zvuk vetra. Nije se ni osvrnula. Sklupčala sam se na prljavom podu, ispod sedišta izvukla flašicu za bebe sa užeglim sadržajem i njome gađala Meredith. Pogodila ju je u rame i odbila se ka meni, a prokislo mleko mi se prosulo po kolenima. Meredith nije ni trepnula.

„Hoćeš li breskvu?“, pitala me je.

Jedino hranu nikad nisam odbijala, a Meredith je to znala.

„Hoću.“

„Onda se vrati nazad na sedište, namesti pojas i kupiću ti šta god poželiš u prvoj piljarnici na koju naiđemo.“

Popela sam se na sedište i namestila pojas.

Petnaest minuta kasnije, Meredith je skrenula sa auto-puta. Kupila mi je dve breskve i četvrt kilograma trešanja; brojala sam ih dok sam jela.

„Ne bi trebalo da ti govorim o ovome“, započela je Meredith. Polako je izgovarala reči privlačeci moju pažnju tom rečenicom. Zastala je na trenutak i pogledala me preko ramena. Skrenula sam pogled ka prozoru i naslonila obraz na staklo, ne rekavši ništa. „Ipak, mislim da imaš prava da znaš. Ovo ti je zadnja prilika. Zaista zadnja, Viktorija. Razumeš li?“ Nisam je udostojila odgovora. „Sa navršenih deset godina, okrug će te proglasiti nepodobnom za usvajanje, a onda se čak ni ja neću više truditi da ubedim porodice da te usvoje. Ako ova prilika propadne, ići ćeš od jednog doma za usvajanje u drugi, sve dok ne postaneš punoletna – obećaj mi samo da ćeš razmisliti o ovome.“

Spustila sam prozor da bih pljuckala koštice trešanja u vetar. Sat ranije, Meredith je došla po mene u zajedničku kuću. Pade mi na pamet da je boravak u domu možda imao određenu svrhu – da me pripremi upravo za ovaj trenutak. Ništa nisam uradila loše, a ipak su me izbacili iz poslednje hraniteljske porodice u kojoj sam bila, tako da sam u domu boravila tek nekih sedam dana pre nego što je Meredith došla da me vodi kod Elizabet.

To i liči na Meredith, pomislih, tera me da patim kako bi dokazala da je u pravu. Osoblje u zajedničkoj kući bilo je okrutno. Svakog jutra pre doručka, kuvarica je terala jednu tamnoputu debelu devojčicu da zadigne majicu do vrata i otkrije ogromni stomak, kako bi naučila da ne treba da jede previše. Posle bi gospođica Gejl, upravnica doma, izabrala neku od nas da stane na čelo dugačkog stola i objasni zašto nas naše porodice ne žele. Gospođica Gejl me je izabrala samo jednom, a budući da sam siroče od rođenja, izvukla sam se rekavši: „Moja majka nije želela bebu.“ Druge devojčice pričale su o užasnim stvarima koje su činile svojoj braći i sestrama i navodile sebe kao razlog zbog kojeg im se roditelji drogiraju; skoro uvek su plakale.

Međutim, ako me je Meredith i smestila u zajedničku kuću kako bi me naterala da se lepo ponašam, nije joj uspeo. Uprkos ovakvom osoblju, meni se tamo svidelo. Obroke su služili uvek u isto vreme, imala sam dva čebeta da se pokrивam i niko se nije pretvarao da me voli.

Kad sam pojela i poslednju trešnju, ispljunuh košticu gađajući Meredith pravo u potiljak. „Samo razmisli o tome“, ponovila je. Kao da će me mitom privoleti na razmišljanje, zaustavila je automobil u jednom drav-in restoranu i kupila mi i porciju vruće ribe s pomfritom i čokoladni milkšejk. Jela sam brzo, nemarno, i gledala kako suvi predeli Istočnog zaliva prelaze u užurbani kaos San Franciska, a potom se otvaraju u ogromno vodeno prostranstvo. Kad smo krenule preko Golden Gejta, moja pižama je već bila skroz isflekana breskvama, trešnjama, kečapom i sladoledom.

Prošle smo kraj suvih polja, farme cveća i praznog parkirališta i konačno stigle u vinograd sa uredno zasađenim čokotima na ustalasalom pobrđu. Meredith naglo zakoči i skrenu levo na dugački kolski drum, ubrzavajući na tom neravnom putu kao da ne može da sačeka još malo na zadovoljstvo da me izbací iz automobila. Projurile smo kraj izletničkih stolova i brižljivo negovanih redova debelih čokota vinove loze koja je puzala po nisko postavljenim žicama. Meredith je neznatno usporila pred skretanje, a potom ponovo ubrzala ka skupini visokog drveća u središtu imanja, dižući oblak prašine iza službenog automobila.

Kada se zaustavila i prašina se slegla, ugledala sam belu seosku kuću. Beše to zgrada na sprat, s krovom na dve vode, zastakljenim tremom i čipkastim zavesama na prozorima. S desne strane bile su niska metalna prikolica i nekoliko trošnih šupa, a igračke, alatke i bicikli ležali su razbacani među njima. Budući da sam i ranije živela u prikolici, odmah sam se zapitala da li kod Elizabet postoji krevet na razvlačenje ili ću morati da delim spavaću sobu s njom. Ne volim da slušam ljude kako dišu.

Meredith nije sačekala da vidi da li ću svojevolljno izaći iz automobila. Otkopčala mi je pojas, zgrabila me ispod mišica i izvukla iz vozila, a potom je pokucala na ulazna vrata ogromne kuće. Očekivala sam da će Elizabet izaći iz prikolice pa okrenuh leđa tremu ispred kuće. Nisam je videla, ali sam osetila njene koščate prste na ramenu. Vrisnula sam, poskočila i bosonoga potrčala koliko me noge nose ka automobilu, čučnuvši iza njega.

„Ne voli da je dodiruju“, začula sam Meredith kako, očigledno iznervirana, govori Elizabeti. „Već sam ti rekla. Moraš da sačekaš da ona priđe tebi.“ Razljutilo me je što ona zna za to. Skrivena od njihovih pogleda

iza vozila, protrljala sam telo tamo gde me je Meredith zgrabila i obrisala njene otiske prstiju.

„Sačekacu“, rekla je Elizabet. „Rekla sam ti da ću sačekati i ne name-ravam da pogazim datu reč.“

Meredith poče da recituje uobičajen spisak razloga zbog kojih ne može da ostane i pomogne nam da se upoznamo: ima bolesnu baku ili dedu, nestrpljivog supruga, ili se plaši da vozi noću. Elizabet je nestrpljivo tap-kala nogom kraj automobila dok je slušala opravdanja. Za koji trenutak, Meredith će otići i ostaviti me tu na šljunku, bez skrovišta. Puzala sam unatrag skoro priljubljena uz tlo, klisnula iza orahovog drveta, a onda ustala i potrčala.

Na kraju drvoreda sam se sagla do zemlje i odšunjala do prvog reda vinove loze, krijući se među gustim rastinjem. Savila sam labave grane vinove loze i obmotala ih oko svog mršavog tela. Iz tog skrovišta, čula sam kako Elizabet ide u mom pravcu, a razmaknuvši lišće, videla sam kako ide niz jedan od redova vinograda. Kada je prošla moj red, šaka mi je skliznula sa usta uz olakšanje.

Ispružila sam ruku i otkinula jedno zrno s obližnjeg grozda, a onda ga zagrizla. Kiselo. Ispjunula sam ga i smrvila nogom ostatak grozda, zrno po zrno; sok je prskao po mojim prstima.

Nisam ni videla ni čula kad se Elizabet vratila ka meni. Samo što sam počela da gnječim i drugi grozd, ona zavuče ruke u vinovu lozu, zgrabi me za mišice i izvuče iz skrovišta. Držala me je pred sobom. Stopala su mi visila nekoliko centimetara iznad zemlje dok me je odmeravala pogledom.

„Ja sam odrasla ovde“, rekla je. „Znam dobro svako mesto za skrivanje.“

Pokušala sam da se oslobodim njenog stiska, ali Elizabet me je čvrsto držala za mišice. Spustila me je na zemlju, ali stisak nije popustila. Šutnula sam zemlju na nju, ali i dalje me je držala. Šutnula sam je i u cevanicu. Nije se ni pomerila.

Zarežala sam i ustremila se zubima ka njenoj ruci kojom me držala, ali primetila je to na vreme i zgrabila me za lice. Uštinula me je za obraze i nije puštala dok mi se vilica nije opustila i usne skupile. Bolno sam uzdahnula.

„Nema ujedanja“, rekla je, a onda se nagnula ka meni kao da će mi poljubiti ružičaste, napućene usne. Zaustavila se na nekoliko centimetara

Vanesa Difenbo

od mog lica i posmatrala me svojim prodornim tamnim očima. „Ja volim da me dodiruju“, rekla je. „Moraćeš da se navikneš na to.“

Na trenutak se osmehnula, kao da je sve ovo zaboravila i pustila mi lice.

„E baš neću!“, obećala sam. „Nikada se neću navići na to!“

Ipak, prestala sam da se opirem i dopustila joj da me preko prednjeg trema odvuče u hladnu i mračnu kuću.

3.

Meredith je skrenula iz Sanset bulevara i nastavila niz Norijeginu ulicu; vozila je presporo, trudeći se da pročita svaki putokaz. Nestrpljivi vozač trubio je iza nas.

Neprekidno je pričala još od Felove ulice, a spisak razloga, zbog kojih se moj opstanak činio malo verovatnim, protezao se preko čitavog San Franciska: nemam diplomu srednje škole, nemam motivaciju, nemam mrežu podrške, potpuno mi nedostaju društvene veštine. Pitala me je kakvi su mi planovi, zapravo, zahtevala je da zna, a ja sam razmišljala o tome kako sam i sama sebi dovoljna.

Ignorisala sam je.

Naš odnos nije oduvek ovako izgledao. Kao mala, sedela bih na ivici kreveta i s optimizmom bih upijala sve što je brbljala, a ona mi je češljala retku smeđu kosu, uplitala je u pletenice i vezivala trakom pre nego što me, poput lepo aranžiranog poklona, predstavi nekoj novoj majci i nekom novom ocu. Kako su godine prolazile, a porodica za porodicom me vraćala, Meredithin optimizam je splasnuo. Nekada me je češljala lako i četka je samo klizila niz kosu, a sada joj je zapinjala i zastajala, pa bi iznova počinjala da me češlja, prateći ritam svojih pridika. Opisivala je kako treba da se ponašam, a ti opisi su postajali sve duži sa svakom promenom mog boravišta. Ni ja više nisam ličila na ono dete kakvo sam nekada bila. U svoj dnevnik je beležila beskonačan spisak mojih nedostataka i čitala ih sudiji poput tačaka optužnice. Svoje glava, brzo plane, prznica, ne kaje se za svoje postupke – pamtila sam svaku reč koju je izgovorila.

Uprkos silnom nezadovoljstvu, Meredith je zadržala moj slučaj. Odbila je da ga preda Odeljenju za usvajanje čak i kada je, leta kada sam napunila osam godina, umorni sudija rekao da je za mene verovatno uradila sve što je bilo u njenoj moći. Meredith je bez zadržke negirala ovu tvrdnju. Začudila sam se i za trenutak pomislila da je njena reakcija odraz iskrene brige za mene, ali kada sam pogledala u nju, videla sam kako je pocrvenela od stida. Otkako sam se rodila, ona je bila socijalna radnica zadužena za mene; ukoliko me proglase nepodobnom za usvajanje, po logici stvari, to znači da će i ona doživeti neuspeh.

Parkirala se ispred Svrtišta, kuće sa svetlonarandžastim ravnim krovom i gipsanom fasadom; samo još jedna u nizu istovetnih kuća.

„Tri meseca“, reče Meredith. „Želim da čujem da i ti to kažeš. Želim da znam da si razumela. Tri meseca ćeš ovde besplatno stanovati, a onda – ili ćeš plaćati kiriju, ili ćeš se iseliti.“

Ništa ne odgovorih. Meredith izađe iz automobila i zalupi vratima.

Kutija s mojim stvarima pomerila se na prednjem sedištu tokom vožnje, tako da se moja odeća rasula po automobilu. Skupila sam garderobu na gomilu povrh knjiga, a onda krenula za Meredith uza stepenice. Pozvonila je.

Prošlo je više od minuta dok su se vrata otvorila, a kad se konačno otvoriše, u hodniku je čekala gomila devojaka. Privukla sam kutiju na grudi.

Niska plavokosa devojčica debelih nogu skloni komarnik i ispruži ruku. „Ja sam Iv“, reče.

Meredith me nagazi, ali ni tad nisam prihvatila ispruženu ruku. „Ovo je Viktorija Džouns“, reče Meredith gurajući me ispred sebe. „Ona danas puni osamnaest godina.“

Sa svih strana usledilo je čestitanje rođendana, a dve devojke razme niše iznenađene poglede.

„Aleksis je izbačena prošle sedmice“, reče Iv. „Uzmi njenu sobu.“ Okrenula se da mi pokaže put do sobe i ja krenuh za njom niz mračno predsoblje zastrto tepihom. Kada dođosmo do jednih otvorenih vrata, ja brzo klisnuh unutra, zatvorivši ih i zaključavši za sobom.

Soba je bila blistavo bela. Mirisala je na svež kreč, a zidovi su bili lepljivi na dodir. Moler je bio neuredan. Tepih, nekada beo poput zidova, a sada prljav od upotrebe, umrljao je krečom u dnu kreveta. Volela bih